

КОНВЕНЦИЯ по касетъчните боеприпаси

Ратифицирана със закон, приет от 41-ото Народно събрание на 10.02.2011 г. - ДВ, бр. 16 от 2011 г. Издадена от Министерството на външните работи, обн., ДВ, бр. 75 от 27.09.2011 г., в сила за Република България от 1.10.2011 г.

Държавите - страни по тази конвенция,

Дълбоко загрижени, че гражданското население и отделните граждани продължават да носят основната тежест на военните конфликти,

Решени да сложат завинаги край на страданията и жертвите, причинявани от касетъчните боеприпаси в момента на използването им, когато не сработят по предназначение или бъдат изоставени,

Загрижени, че остатъците от касетъчните боеприпаси убиват или осакатяват цивилни, в това число жени и деца, пречат на стопанското и общественото развитие, включително чрез загуба на поминък, затрудняват съвземането и възстановяването след конфликти, забавят или осуетяват връщането на бежанци и принудително преселени лица, могат да имат отрицателно отражение върху националните и международните усилия за укрепване на мира и за хуманитарна помощ и имат други тежки последици, които могат да траят дълги години след употребата им,

Дълбоко загрижени и във връзка с опасностите, които представляват големите запаси от касетъчни боеприпаси в някои страни, запазени за оперативно използване, и решени да осигурят бързото им унищожаване,

Смятайки за необходимо да допринесат ефикасно по един ефективен, координиран начин за справяне с предизвикателството за отстраняване на остатъците от касетъчни боеприпаси по света и да осигурят тяхното унищожаване,

Решени също да осигурят пълноценното упражняване на правата на всички жертви на касетъчни боеприпаси и признавайки неотменимото им достойнство,

Решени да направят всичко възможно за осигуряване на помощ за жертвите на касетъчни боеприпаси, в т.ч. медицински грижи, рехабилитация и психологическа подкрепа и за обезпечаване на тяхното обществено и икономическо интегриране,

Признавайки необходимостта да се оказва подходяща по възраст и пол помощ на жертвите на касетъчни боеприпаси и да се посрещнат специалните нужди на уязвимите групи,

Имайки предвид Конвенцията за правата на лицата с увреждания, която, *inter alia*, изисква от държавите - страни по посочената конвенция, да се задължат да осигуряват и насърчават пълноценно упражняване на всички човешки права и основни свободи на всички лица с увреждания, без дискриминация на база увреждания,

Имайки предвид необходимостта адекватно да се координират усилията, полагани в различни форуми, за осигуряване правата и нуждите на жертвите на различни видове оръжия и решени да не допуснат дискриминация сред жертвите на различни видове оръжия,

Потвърждавайки, че в случаите, които не са обхванати от тази конвенция или от други международни договори, гражданските лица и воюващите остават под защитата и действието на принципите на международното право, произтичащо от установените обичаи, принципите на хуманността и от императивите на обществената съвест,

Решени също, че на въоръжени групи, различни от въоръжени сили на държава, не следва при никакви обстоятелства да се позволява да се занимават с дейност, забранена за държава - страна по тази конвенция,

Приветствайки много широката международна подкрепа за международните норми, забраняващи противопехотните мини, заложената в Конвенцията за забрана на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване от 1997 г.,

Приветствайки също приемането на Протокола за взривни военни остатъци към Конвенцията за забрана или ограничения върху използването на определени конвенционални оръжия, които може да се смятат за прекомерно нараняващи или за имащи неизбирателни въздействия и влизането му в сила на 12 ноември 2006 г. и желаейки да засилят защитата на гражданските лица от последствията от остатъците от касетъчни боеприпаси в области, излезли от конфликт,

Имайки предвид също Резолюция 1235 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и Резолюция 1612 на Съвета за сигурност на ООН за децата във въоръжените конфликти,

Приветствайки също мерките, приети на национално, регионално и глобално равнище в последните години, насочени към забрана, ограничаване или спиране на използването, складирането, производството и трансфера на касетъчни боеприпаси,

Подчертавайки ролята на обществената съвест за укрепване на принципите на хуманността, за което свидетелства световният призив за слагане край на страданията на гражданските лица, причинявани от касетъчните боеприпаси, и отдавайки дължимото на усилията в тази насока, положени от ООН, Международния комитет на Червения кръст, Коалицията против касетъчните боеприпаси и редица други неправителствени организации по света,

Потвърждавайки Декларацията от Конференцията в Осло по касетъчните боеприпаси, с която *inter alia* държавите признаха сериозните последици, причинявани от касетъчните боеприпаси, и се ангажираха да сключат до 2008 г. правно обвързващ документ, с който да се забрани използването, складирането, производството и трансферът на касетъчни боеприпаси, които причиняват неприемливи вреди на гражданските лица, и желанието си да създадат рамка за сътрудничество и помощ, която осигурява адекватно обезпечаване на грижи и рехабилитация за жертвите, разчистване на засегнатите райони, обучение по намаляване на риска и унищожаване на запасите,

Подчертавайки, че е желателно за присъединяване към тази конвенция да бъдат привлечени всички държави и решени да работят усилено, за да стане тя универсална и да се прилага изцяло,

Опирайки се на принципите и правилата на международното хуманитарно право, в частност на принципа, че правото на страните във въоръжен конфликт да избират средствата или методите за водене на война не е неограничено, и правилата, че страните във въоръжен конфликт следва винаги да правят разграничение между гражданското население и воюващите и между граждански обекти и военни цели и съответно да насочват операциите си само срещу военни цели, че при воденето на военни операции следва винаги да се полага старание за предпазване на гражданското население, отделните цивилни и граждански обекти и че гражданското население и отделните цивилни имат обща защита срещу опасностите, породени от военните операции, се споразумяха за следното:

Член 1

Общи задължения и приложно поле

1. Всяка държава страна се задължава никога и при никакви обстоятелства:

(а) да не използва касетъчни боеприпаси;

(б) да не разработва, произвежда, придобива по друг начин, запазва или предава на някого, пряко или косвено, касетъчни боеприпаси;

(в) да не съдейства, насърчава или подтиква някого да се заеме с дейност, забранена за държава - страна в тази конвенция.

2. Алинея 1 от този член важи, *mutatis mutandis*, за взривните бойни елементи, специално проектирани за разпръскване или изстрелване от разпръскващи устройства, прикрепени към летателни апарати.

3. Тази конвенция не се отнася за мините.

Член 2

Определения

По смисъла на тази конвенция:

1. "Жертви на касетъчни боеприпаси" са всички хора, които са загинали или понесли физически или психологически травми, икономически загуби, изпаднали са от обществото или упражняването на правата им е било сериозно затруднено по причина на използване на касетъчни боеприпаси. Те включват лицата, пряко засегнати от касетъчните боеприпаси, както и засегнатите техни семейства и общности.

2. "Касетъчен боеприпас" е конвенционален боеприпас, проектиран да разпръсква или освобождава взривни суббоеприпаси, всеки с тегло до 20 кг, и включва тези взривни суббоеприпаси. Той не означава:

(а) боеприпас или взривен суббоеприпас, проектиран да разпръсква огън, дим, пиротехнически вещества или радиолокационни заглушители, или боеприпас, проектиран изключително за цели на противовъздушната отбрана;

(б) боеприпас или елемент на боеприпас, проектиран да създава електрически или електронни въздействия;

(в) боеприпас, който за недопускане на неизбирателно поразяващо действие върху голяма площ и рисковете, създадени от невзривени суббоеприпаси, има всички от следните характеристики:

(i) всеки боеприпас съдържа до десет взривни суббоеприпаси;

(ii) всеки взривен суббоеприпас тежи повече от четири килограма;

(iii) всеки взривен суббоеприпас е проектиран да открива и поразява една цел;

(iv) всеки взривен суббоеприпас е снабден с електронен механизъм за самоунищожаване;

(v) всеки взривен суббоеприпас е снабден с електронен механизъм за самодеактивиране.

3. "Взривен суббоеприпас" е конвенционален боеприпас, който, за да изпълни задачата си, трябва да бъде разпръснат или освободен от касетъчен боеприпас и е проектиран да действа чрез детонация на взривен заряд преди, по време или след физически удар.

4. "Отказал касетъчен боеприпас" е касетъчен боеприпас, който е бил изстрелян, пуснат, изстрелян от ракетна или артилерийска система или по друг начин доставен и който е трябвало да разпръсне или освободи взривните си суббоеприпаси, но е отказал.

5. "Невзривен суббоеприпас" е взривен суббоеприпас, който е бил разпръснат или освободен или по друг начин отделен от касетъчен боеприпас и не се е взривил по предназначение.

6. "Изоставени касетъчни боеприпаси" са касетъчни боеприпаси или взривни суббоеприпаси, които не са били използвани, а са изоставени или изхвърлени и повече не са под контрола на страната, която ги е изоставила или изхвърлила. Те може да са били подготвени за използване или не.

7. "Остатъци от касетъчни боеприпаси" са отказали касетъчни боеприпаси, изоставени касетъчни боеприпаси, неексплодирани взривни суббоеприпаси и невзривени бойни елементи.

8. "Трансфер" включва, в допълнение към физическото преместване на касетъчни боеприпаси към или от национална територия, предаване на собствеността и контрола върху касетъчните боеприпаси, но не включва трансфер на територия, на която има остатъци от касетъчни боеприпаси.

9. "Механизъм за самоунищожаване" е вграден автоматичен механизъм, който е допълнение към основния механизъм за задействане на боеприпаса и осигурява унищожаване на боеприпаса, в който е вграден.

10. "Механизъм за самодеактивиране" е автоматично привеждане на боеприпас в неизползваемо състояние чрез необратимо изтощаване на елемент, напр. батерия, който е от възлово значение за сработването на боеприпаса.

11. "Район, засегнат от касетъчни боеприпаси" е район, за който се знае или се подозира, че съдържа остатъци от касетъчни боеприпаси.

12. "Мина" е боеприпас, проектиран да се постави под, върху или близо до земята или друга повърхност и да бъде взривен от присъствието, близостта или контакта с човек или превозно средство.

13. "Взривен боен елемент" е конвенционален боеприпас с тегло до 20 кг, който не е самодвижещ се и за да изпълни задачата си, се разпръсква или освобождава от разпръскващо устройство и е проектиран да действа чрез детонация на взривен заряд преди, по време или след удар.

14. "Разпръскващо устройство" е контейнер, проектиран да разпръсква или освобождава взривни бойни елементи и който е монтиран на летателен апарат в момента на разпръскване или освобождаване.

15. "Невзривен боен елемент" е взривен боен елемент, който е бил разпръснат, освободен или по друг начин отделен от касетъчен боеприпас и не се е взривил по предназначение.

Член 3

Съхранение и унищожаване на запасите

1. Всяка държава страна отделя, съгласно националните си закони, всички касетъчни боеприпаси под нейна юрисдикция и контрол от боеприпасите, предназначени за оперативно използване, и ги обозначава с цел унищожаване.

2. Всяка държава страна се задължава да унищожи или да осигури унищожаването на всички касетъчни боеприпаси, упоменати в алинея 1 от този член, възможно най-скоро, но не по-късно от осем години след влизане на тази конвенция в сила за тази държава страна. Всяка държава страна се задължава да осигури методите за унищожаване да отговарят на приложимите международни стандарти за опазване на общественото здраве и околната среда.

3. Ако държава страна е на мнение, че няма да бъде в състояние да унищожи или да осигури унищожаването на всички касетъчни боеприпаси, упоменати в алинея 1 от този член, в срок осем години след влизане на тази конвенция в сила за тази държава страна, тя може да подаде искане до среща на държавите страни или конференция-преглед за продължаване на срока за приключване унищожаването на касетъчните боеприпаси с период до четири години. Държава страна има право, при изключителни обстоятелства, да поиска допълнителни продължения до четири години общо. Поисканите продължения не може да превишават броя години, строго необходим за тази държава страна да изпълни задълженията си по алинея 2 от този член.

4. Във всяко искане за продължение се посочва:

(а) времетраенето на исканото продължение;

(б) подробно обяснение на исканото продължение, в т.ч. финансовите и техническите средства, с които

разполага или са необходими на държавата страна за унищожаване на всички касетъчни боеприпаси, упоменати в алинея 1 от този член, и ако е приложимо, изключителните обстоятелства, които го оправдават;

(в) план как и кога ще приключи унищожаването на запасите;

(г) количеството и видът касетъчни боеприпаси и взривни елементи на боеприпаси, притежавани при влизането в сила на тази конвенция за тази държава страна и евентуално допълнителни касетъчни боеприпаси и взривни елементи на боеприпаси, открити след влизането ѝ в сила;

(д) количеството и видът касетъчни боеприпаси и взривни елементи на боеприпаси, унищожени през периода, упоменат в алинея 2 от този член; и

(е) количеството и видът касетъчни боеприпаси и взривни суббоеприпаси, които остава да бъдат унищожени през исканото продължение, и годишният темп на унищожаване, който се очаква да бъде поддържан.

5. Срещата на държавите страни или конференцията-преглед, вземайки предвид факторите, упоменати в алинея 4 от този член, разглежда искането и решава с мнозинство на гласовете на държавите страни, които участват и гласуват, дали да одобри искането за продължение. Държавите страни могат да одобрят по-кратко продължение от поисканото и могат да предложат показатели за сравнителна оценка на продължението, според случая. Искане за продължение се подава най-малко девет месеца преди срещата на държавите страни или конференцията-преглед, на които то ще се разглежда.

6. Независимо от разпоредбите на член 1 от тази конвенция се допуска запазването или придобиването на ограничен брой касетъчни боеприпаси и взривни суббоеприпаси с цел разработка и обучение по техники на откриване, прочистване или унищожаване на касетъчни боеприпаси и взривни суббоеприпаси или за разработка на мерки за противодействие на касетъчни боеприпаси. Количеството запазени или придобити взривни суббоеприпаси не може да превишава минималния им брой, абсолютно необходим за тези цели.

7. Независимо от разпоредбите на член 1 от тази конвенция се допуска трансфер на касетъчни боеприпаси в друга държава страна с цел унищожаване, както и за целите, посочени в алинея 6 от този член.

8. Държавите страни, които запазват, придобиват или трансферират касетъчни боеприпаси или взривни суббоеприпаси за целите, посочени в алинеи 6 и 7 от този член, представят подробен доклад за планираното и реалното използване на тези касетъчни боеприпаси и взривни суббоеприпаси и техните видове, количества и номера на партидите. Ако касетъчните боеприпаси и взривни суббоеприпаси се трансферират в друга държава страна за такива цели, докладът следва да посочва получаващата страна. Такъв доклад се подготвя за всяка година, през която държава страна запазва, придобива или трансферира касетъчни боеприпаси или взривни суббоеприпаси, и се представя на Генералния секретар на ООН не по-късно от 30 април на следващата година.

Член 4

Разчистване и унищожаване на остатъци от касетъчни боеприпаси и обучение по намаляване на риска

1. Всяка държава страна се задължава да разчисти и унищожи или да осигури разчистване и унищожаване на остатъци от касетъчни боеприпаси, намиращи се в райони, засегнати от касетъчни боеприпаси, под нейна юрисдикция или контрол, както следва:

(а) когато остатъците от касетъчни боеприпаси се намират в райони под нейна юрисдикция или контрол към деня на влизане в сила на тази конвенция за тази държава страна, това разчистване и унищожаване приключва възможно най-скоро, но не по-късно от десет години след тази дата;

(б) когато след влизане в сила на тази конвенция за тази държава страна касетъчните боеприпаси са се превърнали в остатъци от касетъчни боеприпаси, намиращи се в райони под нейна юрисдикция или

контрол, това разчистване и унищожаване трябва да приключи възможно най-скоро, но не по-късно от десет години след края на активните бойни действия, при които тези касетъчни боеприпаси са се превърнали в остатъци от касетъчни боеприпаси; и

(в) при изпълнение на едното от задълженията си, описани в подточки (а) и (б) от тази алинея, тази държава страна прави декларация за съответствие на следващата среща на държавите страни.

2. При изпълнение на задълженията си по алинея 1 от този член всяка държава страна взема следните мерки при първа възможност, отчитайки разпоредбите на член 6 от тази конвенция относно международното сътрудничество и съдействие:

(а) проучване, оценка и регистриране на заплахата, която представляват остатъците от касетъчни боеприпаси, като се полагат всички усилия за установяване на всички райони под нейна юрисдикция или контрол, засегнати от касетъчни боеприпаси;

(б) оценка и поддръждане по приоритет на нуждите от обозначаване, защита на гражданските лица, разчистване и унищожаване, вземане на мерки за набиране на ресурси и разработване на национален план за изпълнение на тези дейности, използвайки, когато е целесъобразно, наличните структури, опит и методологии;

(в) вземане на всички възможни мерки, за да се осигури, че всички райони, засегнати от касетъчни боеприпаси и под нейна юрисдикция или контрол, са с обозначени периметри, под наблюдение и обезопасени с огради или други средства, за да се осигури надеждно недопускане на цивилни; за обозначаване на районите, за които се подозира, че са засегнати, следва да се използват такива предупредителни знаци, които са лесноразбираеми за засегнатата общност; табелите и другите знаци за границите на опасния район следва, доколкото е възможно, да бъдат видими, четливи, трайни и устойчиви на влиянията на средата и ясно да показват коя страна на очертаната граница е вътрешна за районите, засегнати от касетъчни боеприпаси, и коя страна се смята за безопасна;

(г) разчистване и унищожаване на всички остатъци от касетъчни боеприпаси, намиращи се в райони под нейна юрисдикция или контрол; и

(д) провеждане на обучение по намаляване на риска, за да може гражданските лица, живеещи във или около районите, засегнати от касетъчни боеприпаси, да са наясно за риска, който тези остатъци представляват.

3. При извършване на дейностите, описани в алинея 2 от този член, всяка държава страна взема под внимание международните стандарти, в т.ч. Международните стандарти за минни дейности (IMAS).

4. Тази алинея важи за случаите, в които касетъчни боеприпаси биват използвани или изоставени от една държава страна преди влизането в сила на тази конвенция за тази държава страна и са се превърнали в остатъци от касетъчни боеприпаси, намиращи се в райони под юрисдикцията или контрола на друга държава страна към момента на влизане в сила на тази конвенция по отношение на последната:

(а) в такива случаи при влизане в сила на тази конвенция по отношение на двете държави страни първата държава страна настоятелно се призовава да осигури, *inter alia*, съдействие с технически, финансови, материални или човешки ресурси на втората държава страна или двустранно, или чрез взаимно съгласувана трета страна, в т. ч. чрез системата на ООН или други подходящи организации, за улесняване обозначаването, разчистването и унищожаването на такива остатъци от касетъчни боеприпаси;

(б) това съдействие включва, когато е налице, информация за видовете и количествата използвани касетъчни боеприпаси, точните места на ударите с касетъчни боеприпаси и районите, за които се знае, че се намират остатъци от касетъчни боеприпаси.

5. Когато държава страна е на мнение, че няма да бъде в състояние да разчисти и унищожи или да осигури разчистването и унищожаването на всички остатъци от касетъчни боеприпаси, упоменати в алинея 1 от този член, в срок десет години след влизането в сила на тази конвенция за тази държава страна, тя има

право да подаде искане до среща на държавите страни или конференция-преглед за продължаване на срока за приключване унищожаването на такива остатъци от касетъчни боеприпаси с период до пет години. Поисканото продължение не може да превишава броя години, строго необходим за тази държава страна да изпълни задълженията си по алинея 1 от този член.

6. Искане за продължение се подава до среща на държавите страни или конференция-преглед преди изтичане на срока, упоменат в алинея 1 от този член за тази държава страна. Всяко искане се подава най-малко девет месеца преди срещата на държавите страни или конференцията-преглед, на които то ще се разглежда. Всяко искане излага:

(а) времетраенето на исканото продължение;

(б) подробно обяснение на исканото продължение, в т.ч. финансовите и техническите средства, с които разполага или са необходими на държавата страна за разчистване и унищожаване на всички остатъци от касетъчни боеприпаси през времето на исканото продължение;

(в) подготовката на предстоящата работа и състоянието на вече извършената работа по националните програми за разчистване и разминиране през първоначалния десетгодишен срок, упоменат в алинея 1 от този член, и евентуалните му продължения впоследствие;

(г) общата площ, съдържаща остатъци от касетъчни боеприпаси към момента на влизане в сила на тази конвенция по отношение на тази държава страна, и евентуално други площи, съдържащи остатъци от касетъчни боеприпаси, открити след посоченото влизане в сила;

(д) общата площ, съдържаща остатъци от касетъчни боеприпаси, открити след влизането в сила на тази конвенция;

(е) общата площ, съдържаща остатъци от касетъчни боеприпаси, които остава да бъдат разчистени през срока на предлаганото продължение;

(ж) обстоятелствата, които са намалили способността на държавата страна да унищожи всички остатъци от касетъчни боеприпаси, намиращи се в райони под нейната юрисдикция или контрол през първоначалния десетгодишен срок, упоменат в алинея 1 от този член, и тези, които могат да намалят способността ѝ през исканото продължение;

(з) хуманитарните, социалните, икономическите и екологичните последици от исканото продължение;
и

(и) друга информация, имаща отношение към исканото продължение.

7. Срещата на държавите страни или конференцията-преглед, вземайки под внимание факторите, упоменати в алинея 6 от този член, включително, *inter alia*, количествата отчетени касетъчни боеприпаси, разглежда искането и решава с мнозинство на гласовете на държавите страни, които присъстват и гласуват, дали да одобри искането за продължение. Държавите страни могат да одобрят по-кратко продължение от поисканото и могат да предложат показатели за сравнителна оценка на продължението, според случая.

8. Такова продължение може да бъде подновено за срок до пет години след подаване на ново искане съгласно алинеи 5, 6 и 7 от този член. При поискване на ново продължение държавата страна представя имаща отношение допълнителна информация за това, какво е предприето през изтеклото продължение, одобрено съгласно този член.

Член 5

Помощ за жертвите

1. По отношение на жертвите на касетъчните боеприпаси в районите под нейна юрисдикция или контрол всяка държава страна, в съответствие с действащите норми на международното хуманитарно право

и тези в областта на правата на човека, предоставя подходяща помощ, съобразена с възрастта и пола, включително медицински грижи, рехабилитация и психологическа подкрепа, както и обезпечават тяхното социално и икономическо включване. Всяка държава страна полага всички усилия да събере надеждни данни за жертвите на касетъчните боеприпаси.

2. При изпълнение на задълженията си по алинея 1 от този член всяка държава страна:

(а) оценява нуждите на жертвите на касетъчните боеприпаси;

(б) разработва, въвежда и прилага необходимите национални закони и политика;

(в) разработва национален план и бюджет, в т. ч. срокове за изпълнение на тези дейности, с цел те да бъдат включени в съществуващите национални рамки и механизми относно уврежданията, развитието и правата на човека, спазвайки специфичните роли и принос на съответните фактори;

(г) взема мерки за мобилизиране на вътрешни и международни ресурси;

(д) избягва дискриминация срещу и сред жертвите на касетъчните боеприпаси или между жертвите на касетъчните боеприпаси и понеслите травми или увреждания по други причини; разлики в третирането може да има само на база медицински, рехабилитационни, психологически или социално-икономически потребности;

(е) тясно се консултира и активно се ангажира с жертвите на касетъчните боеприпаси и техните представителни организации;

(ж) определя точка за контакт в рамките на правителството за координация по въпросите, свързани с прилагането на този член; и

(з) се стреми да възприеме съответните указания и добри практики, включително в областта на медицинските грижи, рехабилитацията и психологическата подкрепа, както и социалното и икономическото включване.

Член 6

Международно сътрудничество и помощ

1. При изпълнение на задълженията си по тази конвенция всяка държава страна има правото да търси и получава помощ.

2. Всяка държава страна, която е в състояние, оказва техническа, материална и финансова помощ на държави страни, засегнати от касетъчни боеприпаси, за изпълнение на задължения по тази конвенция. Такава помощ може да се предоставя, *inter alia*, чрез системата на ООН, международни, регионални или национални организации или институции, неправителствени организации или институции или на двустранна основа.

3. Всяка държава страна се задължава да улеснява и има право да участва във възможно най-пълен обмен на оборудване и научно-техническа информация по прилагането на тази конвенция. Държавите страни нямат право да налагат необосновани ограничения върху предоставянето и получаването на оборудване за прочистване и др. подобно и свързаната с него технологична информация за хуманитарни цели.

4. В допълнение към задълженията, които може да има съгласно алинея 4 от член 4 от тази конвенция, всяка държава страна, която е в състояние, осигурява съдействие за разчистване и унищожаване на остатъците от касетъчни боеприпаси и информация за различните средства и технологии, свързани с разчистване на касетъчните боеприпаси, и списъци на експерти, експертни ведомства или национални звена за контакт по разчистването и унищожаването на остатъците от касетъчни боеприпаси и съпътстващите дейности.

5. Всяка държава страна, която е в състояние, оказва съдействие за унищожаването на запасите от касетъчни боеприпаси и помощ при изясняване, оценяване и поддръждане по приоритет на нуждите и практическите мерки във връзка с обозначаването, обучението по намаляване на риска, защита на гражданите лица и разчистване и унищожаване, както предвижда член 4 от тази конвенция.

6. Ако след влизане в сила на тази конвенция касетъчни боеприпаси се превърнат в остатъци от касетъчни боеприпаси, намиращи се в райони под юрисдикцията или контрола на държава страна, всяка държава страна, която е в състояние, спешно предоставя извънредна помощ на засегнатата държава страна.

7. Всяка държава страна, която е в състояние, оказва съдействие за изпълнение на задълженията, упоменати в член 5 от тази конвенция, за осигуряване на подходяща по възраст и пол помощ, включително медицински грижи, рехабилитация и психологическа подкрепа, както и за социалното и икономическото включване на жертвите на касетъчни боеприпаси. Такава помощ може да се предоставя, *inter alia*, чрез системата на ООН, международни, регионални или национални организации или институции, Международния комитет на Червения кръст, националните дружества на Червения кръст и Червения полумесец и тяхната международна федерация, неправителствени организации или на двустранна основа.

8. Всяка държава страна, която е в състояние, съдейства, за да допринесе за икономическото и социалното възстановяване, необходимо вследствие използването на касетъчни боеприпаси в засегнатите държави страни.

9. Всяка държава страна, която е в състояние, може да прави вноски в съответните целеви фондове, за да улесни оказването на помощ по този член.

10. Всяка държава страна, която търси и получава помощ, взема всички подходящи мерки за улесняване навременното и ефективно прилагане на тази конвенция, включително улесняване на влизането и напускането на персонал, материали и оборудване, по начин, отговарящ на националните закони и наредби, ползвайки най-добрите практики по света.

11. Всяка държава страна има право, с цел разработване на национален план за действие, да помоли системата на ООН, регионални организации, други държави страни или други компетентни междуправителствени или неправителствени институции да помогнат на нейните органи за определяне, *inter alia*, на:

(а) естеството и разпръскването на остатъците от касетъчни боеприпаси в районите под нейна юрисдикция или контрол;

(б) финансовите, технологичните и човешките ресурси, необходими за изпълнение на плана;

(в) времето, нужно за разчистване и унищожаване на всички остатъци от касетъчни боеприпаси, намиращи се в районите под нейна юрисдикция или контрол;

(г) програмите за обучение по намаляване на риска и дейностите по информиране, за да се намалят случаите на травми и смърт, причинени от остатъци от касетъчни боеприпаси;

(д) съдействието за жертвите на касетъчни боеприпаси; и

(е) връзките на координация между правителството на въпросната държава страна и съответните правителствени, междуправителствени и неправителствени органи, които ще работят по изпълнението на плана.

12. Държавите страни, предоставящи и получаващи помощ според разпоредбите на този член, си сътрудничат с цел осигуряване на пълно и цялостно прилагане на договорените програми за помощ.

Мерки за прозрачност

1. Всяка държава страна докладва пред Генералния секретар на ООН при първа възможност и във всички случаи не по-късно от 180 дни след влизане в сила на тази конвенция за тази държава страна относно:

(а) националните мерки по прилагане, упоменати в член 9 от тази конвенция;

(б) общото количество на всички касетъчни боеприпаси, в т.ч. взривните суббоеприпаси, упоменати в алинея 1 от член 3 от тази конвенция, с разбивка по вид, количество и ако е възможно, номер на партида за всеки вид;

(в) техническите характеристики на всеки вид касетъчни боеприпаси, произведени от тази държава страна преди влизането в сила на тази конвенция за нея, доколкото са известни, и на тези, които в момента притежава или владее, давайки, когато е възможно, такива видове информация, които могат да улеснят идентификацията и разчистването на касетъчните боеприпаси; като минимум тази информация включва размерите, типа на взривателя, заряда взривно вещество, съдържанието на метал, цветни снимки и друга информация, която би улеснила разчистването на остатъците от касетъчни боеприпаси;

(г) състоянието и напредъка по програмите за конверсия и затваряне на производствените мощности за касетъчни боеприпаси;

(д) състоянието и напредъка по програмите за унищожаване съгласно член 3 от тази конвенция на касетъчните боеприпаси, включително взривните суббоеприпаси, с подробности за методите, които ще се използват при унищожаването, местата на всички площадки за унищожаване и валидните стандарти по безопасност и екология, които следва да се спазват;

(е) видовете и количествата касетъчни боеприпаси, включително взривните суббоеприпаси, унищожени съгласно член 3 от тази конвенция, включително подробности за използваните методи за унищожаване, местата на площадките за унищожаване и спазените валидни стандарти по безопасност и екология;

(ж) запасите от касетъчни боеприпаси, включително взривните суббоеприпаси, открити след докладваната програма, упомената в подточка (д) от тази алинея, и плановете за унищожаването им съгласно член 3 от тази конвенция;

(з) доколкото е възможно, размерите и разположението на всички райони, засегнати от касетъчни боеприпаси под нейна юрисдикция или контрол, с възможно най-големи подробности за типа и количествата от всеки вид остатъци от касетъчни боеприпаси в тези райони и кога са били използвани;

(и) състоянието и напредъка по програмите за разчистване и унищожаване на всички видове и количества остатъци от касетъчни боеприпаси, разчистени и унищожени съгласно член 4 от тази конвенция, включително размера и разположението на разчистените райони, засегнати от касетъчни боеприпаси, и разбивка по количество на всеки вид разчистен и унищожен остатък от касетъчен боеприпас;

(й) мерките, взети за обучение по намаляване на риска и в частност за навременно и ефикасно предупреждаване на цивилните, живеещи в райони, засегнати от касетъчни боеприпаси, под нейна юрисдикция или контрол;

(к) състоянието и напредъка по изпълнение на задълженията ѝ по член 5 от тази конвенция за предоставяне на подходяща по възраст и пол помощ, включително медицински грижи, рехабилитация и психологическа подкрепа, както и обезпечаване на социално и икономическо интегриране на жертвите на касетъчни боеприпаси и за събиране на надеждни и релевантни данни за жертвите на касетъчни боеприпаси;

(л) наименования и данни за връзка с институциите, натоварени да дават информация и изпълняват мерките, описани в тази алинея;

(м) обема на националните ресурси, включително финансови, материални или в натура, заделени за изпълнение на членове 3, 4 и 5 от тази конвенция; и

(н) обемите, видовете и целите на международното сътрудничество и помощ, предвидени по член 6 от тази конвенция.

2. Информацията, подадена по алинея 1 от този член, се актуализира от държавите страни ежегодно по отношение на предходната календарна година и се представя на Генералния секретар на ООН не по-късно от 30 април на следващата година.

3. Генералният секретар на ООН разпространява всички така получени доклади сред държавите страни.

Член 8

Улесняване и изясняване във връзка със спазването на разпоредбите

1. Държавите страни се съгласяват взаимно да се допитват и си сътрудничат по прилагането на разпоредбите на тази конвенция и да работят заедно в дух на сътрудничество, за да улеснят изпълнението от държавите страни на задълженията им по тази конвенция.

2. Ако една или повече държави страни желаят да изяснят или опитат да решат въпрос, свързан с изпълнение на разпоредбите на тази конвенция от друга държава страна, тя може да подаде, чрез Генералния секретар на ООН, искане за разяснение по въпроса до държавата страна. Това искане се придружава с цялата подходяща документация. Всяка държава страна се въздържа от неоправдани искания за разяснение, за да не се злоупотребява с тях. Държава страна, която получи искане за разяснение, дава чрез Генералния секретар на ООН и в срок 28 дни на поискалата държава страна цялата информация, която би помогнала за изясняване на въпроса.

3. Ако поискалата държава страна не получи отговор чрез Генералния секретар на ООН в посочения срок или сметне отговора на искането за разяснение за незадоволителен, тя има право да постави въпроса, чрез Генералния секретар на ООН, на следващата среща на държавите страни. Генералният секретар на ООН разпраща искането за разяснение, придружено с цялата подходяща за него документация, до всички държави страни. Цялата такава информация се представя на запитаната държава страна, която има право на отговор.

4. До свикването на среща на държавите страни въпросната държава страна има право да поиска от Генералния секретар на ООН да посредничи за улесняване на поисканото разяснение.

5. Когато въпрос бъде отнесен до нея съгласно алинея 3 от този член, срещата на държавите страни най-напред решава дали да продължи да разглежда въпроса, вземайки предвид информацията, представена от въпросните държави страни. Ако вземе такова решение, срещата на държавите страни има право да предложи на въпросните държави страни начини и средства за доизясняване и решаване на разглеждания въпрос, включително започване на подходящи процедури по международното право. Ако за разглеждания въпрос бъде определено, че се дължи на обстоятелства извън контрола на запитаната държава страна, срещата на държавите страни има право да препоръча подходящи мерки, в т.ч. прилагане на съвместните мерки, упоменати в член 6 от тази конвенция.

6. В допълнение към процедурите от алинеи 2 до 5 от този член срещата на държавите страни има право да реши да приеме други общи процедури или конкретни механизми за изясняване на изпълнението, в т. ч. фактите, и за разрешаване на случаите на неспазване на разпоредбите на тази конвенция, както сметне за уместно.

Член 9

Национални мерки за прилагане

Всяка държава страна взема всички подходящи правни, административни и други мерки за изпълнение на тази конвенция, в т.ч. налагане на наказателни санкции за предотвратяване и борба с дейности, забранени за държава страна по тази конвенция, предприемани от лица или в територия под нейна юрисдикция или контрол.

Член 10

Уреждане на спорове

1. Ако между две или повече държави страни възникне спор във връзка с тълкуването или прилагането на тази конвенция, въпросните държави страни се допитват взаимно с цел бързо разрешаване на спора чрез преговори или друго мирно средство по техен избор, включително прибегване до срещата на държавите страни и отнасяне до Международния съд съгласно статута на съда.

2. Срещата на държавите страни може да помогне за разрешаването на спора по начин, който сметне за подходящ, включително като предложи посредничество, призове въпросните държави страни да започнат процедура по разрешаване по техен избор и препоръча краен срок за избрана процедура.

Член 11

Срещи на държавите страни

1. Държавите страни се срещат редовно, за да разгледат и при необходимост вземат решение по всички въпроси, свързани с прилагането или изпълнението на тази конвенция, включително:

(а) функционирането и състоянието на тази конвенция;

(б) въпроси, произтичащи от докладите, представяни съгласно разпоредбите на тази конвенция;

(в) международно сътрудничество и помощ в съответствие с член 6 от тази конвенция;

(г) разработване на технологии за прочистване на остатъци от касетъчни боеприпаси;

(д) документи, представяни от държавите страни по членове 8 и 10 от тази конвенция; и

(е) документи, представяни от държавите страни, както е предвидено в членове 3 и 4 от тази конвенция.

2. Първата среща на държавите страни се свиква от Генералния секретар на ООН в срок от една година след влизане в сила на тази конвенция. Следващите срещи се свикват от Генералния секретар на ООН ежегодно до първата конференция-преглед.

3. Държави, които не са страна по тази конвенция, както и ООН, други компетентни международни организации или институции, регионални организации, Международният комитет на Червения кръст, Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец и компетентни неправителствени организации могат да бъдат канени на тези срещи като наблюдатели съгласно договорените процедурни правила.

Член 12

Конференции-преглед

Конференция-преглед се свиква от Генералния секретар на ООН пет години след влизането в сила на тази конвенция. Следващи конференции-преглед се свикват от Генералния секретар на ООН, ако това бъде поискано от една или повече държави страни, при условие интервалът между конференциите-преглед във всички случаи да не е по-кратък от пет години. Всички държави страни в тази конвенция се поканват на

всяка конференция-преглед.

2. Целта на конференцията-преглед е:

(а) да се разгледа действието и състоянието на тази конвенция;

(б) да се разгледа необходимостта от и интервала между следващите срещи на държавите страни, упоменати в алинея 2 на член 11 от тази конвенция; и

(в) да взема решения по документите, представени от държавите страни, както е предвидено в членове 3 и 4 от тази конвенция.

3. Държави, които не са страна по тази конвенция, както и ООН, други компетентни международни организации или институции, регионални организации, Международният комитет на Червения кръст, Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец и компетентни неправителствени организации могат да бъдат канени на всяка конференция-преглед като наблюдатели съгласно договорените процедурни правила.

Член 13

Изменения

1. Във всеки момент след влизането ѝ в сила всяка държава страна има право да предложи изменения в тази конвенция. Предлаганите изменения се съобщават на Генералния секретар на ООН, който ги разпространява сред всички държави страни и иска мненията им дали е необходимо да се свиква конференция по измененията, която да разгледа предложенията. Ако мнозинство от държавите страни уведомят Генералния секретар на ООН не по-късно от 90 дни след разпространяването му, че подкрепят по-нататъшното разглеждане на предложението, Генералният секретар на ООН свиква конференция по измененията, на която се поканват всички държави страни.

2. Държави, които не са страна по тази конвенция, както и ООН, други компетентни международни организации или институции, регионални организации, Международният комитет на Червения кръст, Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец и компетентни неправителствени организации могат да бъдат канени на всяка конференция по измененията като наблюдатели съгласно договорените процедурни правила.

3. Конференцията по измененията се провежда веднага след среща на държавите страни или конференция-преглед, освен ако мнозинството от държавите страни поискат тя да се проведе преди тях.

4. Изменения в тази конвенция се приемат с мнозинство от 2/3 от държавите страни, които участват и гласуват в конференцията по измененията. Депозитарят разпространява така приетите изменения до всички държави.

5. Изменение в тази конвенция влиза в сила за държавите страни, които са приели изменението, от датата на депозиране на документите за приемане от мнозинството на държавите, които са били страни по конвенцията на датата на приемане на изменението. След това то влиза в сила за останалите държави страни от датата на депозиране на техните документи за приемане.

Член 14

Разходи и административни задачи

1. Разходите по срещите на държавите страни, конференциите-преглед и конференциите по измененията се поемат от държавите страни и държавите, които не са страни по тази конвенция, участващи в тях, съгласно скалата за вноските на ООН, пригодена по съответния начин.

2. Разходите, извършени от Генералния секретар на ООН съгласно членове 7 и 8 от тази конвенция, се

поемат от държавите страни съгласно скалата за вноските на ООН, пригодена по съответния начин.

3. Изпълнението от Генералния секретар на ООН на административните задачи, които са му/й възложени според тази конвенция, е предмет на съответен мандат от ООН.

Член 15

Подписване

Тази конвенция, изготвена в Дъблин на 30 май 2008 г., се открива за подписване в Осло на 3 декември 2008 г., а след това в главната квартира на Организацията на обединените нации до влизането ѝ в сила.

Член 16

Ратификация, приемане, одобряване или присъединяване

1. Тази конвенция е предмет на ратификация, приемане или одобряване от подписалите я страни.
2. Тя е отворена за присъединяване за всяка държава, която не е подписала конвенцията.
3. Документите за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване се предават на депозитаря.

Член 17

Влизане в сила

1. Тази конвенция влиза в сила от първия ден от шестия месец след месеца, в който бъде депозиран тридесетият документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване.

2. За всяка държава, която депозира своя документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване след датата на депозиране на тридесетия документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване, тази конвенция влиза в сила от първия ден от шестия месец след датата, на която тази държава депозира своя документ за ратификация, приемане, одобряване или присъединяване.

Член 18

Временно прилагане

Всяка държава има право в момента на своята ратификация, приемане, одобряване или присъединяване да декларира, че ще прилага временно член 1 от тази конвенция до влизането ѝ в сила за тази държава.

Член 19

Резерви

Не се допускат резерви във връзка с членовете на тази конвенция.

Член 20

Срок на действие и оттегляне

1. Тази конвенция е с неограничен срок.

2. Упражнявайки правото си на национален суверенитет, всяка държава страна има право да се оттегли от тази конвенция. Тя изпраща известие за оттеглянето си до всички останали държави страни, до депозитаря и до Съвета за сигурност на ООН. Документът за оттегляне съдържа пълно обяснение на

причините, предизвикали оттеглянето.

3. Такова оттегляне влиза в сила шест месеца след получаване на документа за оттегляне от депозитаря. Ако обаче при изтичане на посочения шестмесечен срок оттеглящата се държава страна участва във въоръжен конфликт, оттеглянето не влиза в сила преди края на въоръжения конфликт.

Член 21

Отношения с държави, които не са страна по тази конвенция

1. Всяка държава страна насърчава държавите, които не са страна по тази конвенция, да ратифицират, приемат, одобрят или се присъединят към тази конвенция, с цел да се постигне присъединяване на всички държави към тази конвенция.

2. Всяка държава страна уведомява правителствата на всички държави, които не са страна по тази конвенция, упоменати в алинея 3 от този член, за задълженията си по тази конвенция, утвърждава нормите, установени с нея, и полага всички усилия да разубеди държавите, които не са страна по тази конвенция, да използват касетъчни боеприпаси.

3. Независимо от разпоредбите на член 1 от тази конвенция и в съответствие с международното право държавите страни, техният военен персонал или граждани имат право да участват във военно сътрудничество и операции с държави, които не са страна по тази конвенция, и биха могли да се занимават с дейности, забранени за държава страна.

4. Нищо от алинея 3 от този член не позволява на държава страна:

(а) да разработва, произвежда или по друг начин да придобива касетъчни боеприпаси;

(б) сама да складира или трансферира касетъчни боеприпаси;

(в) сама да използва касетъчни боеприпаси; или

(г) изрично да иска използване на касетъчни боеприпаси в случаите, когато изборът на използваните боеприпаси е под неин изключителен контрол.

Член 22

Депозитар

С настоящото Генералният секретар на ООН се назначава за депозитар на тази конвенция.

Член 23

Автентичност на текстовете

Арабският, китайският, английският, френският, руският и испанският текст на тази конвенция имат еднаква сила.